

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Žalany

Číslo projektu: CZ. 1.07/1.4.00/21.3210

Téma sady: Dějepis pro 6. – 7. ročník

Název DUM: VY_32_INOVACE_4B_11_Husitské_války_I_Smrt_Václava_IV

Vyučovací předmět: Dějepis

Název vzdělávacího materiálu: Husitské války I. – Smrt Václava IV.

Autor: Bc. Irena Urbanová

Datum vytvoření: Duben 2013

Anotace: DUM je použit jako doprovodný materiál k výkladu, seznamuje žáky s počátkem husitských válek. Vysvětluje, co bylo příčinou jejich vzniku, kdo měl po smrti Václava IV. nárok na český trůn, též, co bylo dohodnuto na sněmu v Čáslavi.

Očekávaný výstup: Žák se orientuje v počátcích husitských válek. Dokáže hlouběji hovořit o tématu.

Věková skupina, ročník: ZŠ, 7. ročník.

Metodické pokyny: Osvojování si vědomostí o husitských válkách. V závěru prezentace žáci samostatně odpoví na otázky. Správné odpovědi se objeví po kliknutí na otázku či tvrzení.

Pomůcky: Další obrazové materiály k husitským válkám.

Časový harmonogram: 35 minut.

Husitské války I.

Smrt Václava IV.

Václav IV.

Obrázek č. 1

- Nepokoje v Praze vyvrcholily v létě roku 1419.
- Král Václav IV. tuto situaci s nelibostí sledoval.
- Zvláště na Novém Městě pražském bylo mnoho přívrženců husitů.
- Václav na Novoměstskou radnici dosadil protihusitské konšely, kteří zatkli radikální husity a odmítali je propustit.
- Radikální chudina vedená knězem Janem Želivským, kazatelem v kostele Panny Marie Sněžné, zaútočila na Novoměstskou radnici.
- Novoměstští konšelé byli vyhozeni z oken radnice a ubiti.
- Touto událostí byly započaty husitské války.

**30.července 1419-
první pražská defenestrace**

Obrázek č. 2

Novoměstská radnice v Praze se nachází u Karlova náměstí, které je největším náměstím v Evropě.

Jan
Želivský
„kazatel“

Obrázek č. 3

- Když se Václava IV. dozvěděl o defenestraci, která se odehrála na Novoměstské radnici, ranila ho mrtvice a zemřel.
- Jelikož byl bezdětný, nároky na český trůn si činil jeho mladší bratr **Zikmund Lucemburský**, král uherský a římský.
- **Zikmund byl však příliš spojen s kostnickým koncilem a Husovou smrtí**, tudíž jeho snaha ujmout se vlády v Čechách narazila na **sveřepý odpor velké části národa**.

Smrt Václava IV.

Husitské války byly započaty smrtí Václava IV.

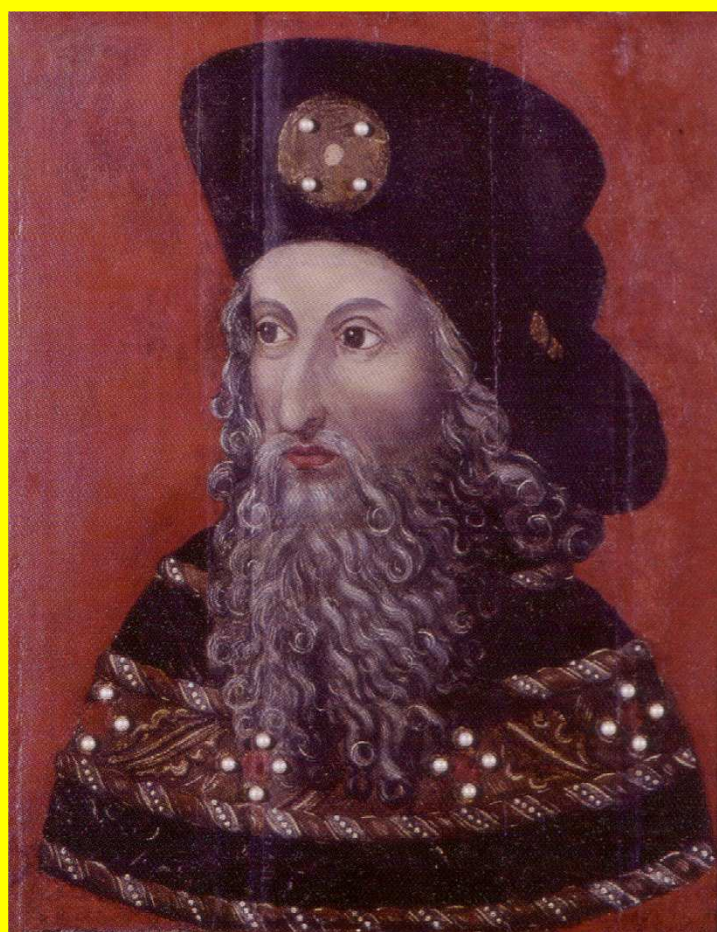
Husitské války byly započaty v roce 1419 – první pražskou defenestrací.

Defenestrace, zn. svržení či vyhození z okna.

První pražská defenestrace proběhla v Praze, konšelé byli vyházeni z oken Staroměstské radnice.

Konšelé byli vyházeni radikální chudinou, pod vedením Jana Želivského, z oken Novoměstské radnice.

Vyber správnou variantu.

**Zikmund
Lucemburský**

**Král uherský a
římský**

**Mladší bratr
Václava IV.**

Obrázek č. 4

- V roce **1420** byla **vyhlášena papežem křížová výprava proti „kacířským Čechům“**. V čele výpravy stál **Zikmund**.
- **K rozhodujícímu střetnutí** došlo na hoře **Vítkov** (14.7.1420), díky vynikající taktice **Jana Žižky** z Trocnova a obrovskému nasazení bojovníků „za Boží pravdu“ **byli křižáci odraženi**.
- **Zikmund Lucemburský** využil pobytu v Praze **ke své korunovaci na českého krále** ve Svatovítské katedrále.

**Zikmund Lucemburský -
v čele křížové výpravy vyhlášené papežem**

V roce 1420 byla papežem vyhlášena křížová výprava proti kacířům v Čechách. Výpravu vedl _____.
Ke střetnutí mezi křížáky a husity došlo na hoře _____.
Zvítězili _____ pod vedením _____.
Zikmund Lucemburský se nechal v Praze korunovat na _____.
V roce 1421 byl husity svolán sněm do _____. Korunovace _____ na českého krále nebyla uznána. Byla ustanovena dočasná _____ a za zákon byly přijaty _____.
Kvůli stálým neshodám mezi husity se vláda _____ a v zemi nastala _____.

Doplňte, chybějící výrazy.

V roce 1420 byla papežem vyhlášena křížová výprava proti kacířům v Čechách. Výpravu vedl **Zikmund Lucemburský**. Ke střetnutí mezi křížáky a husity došlo na hoře **Vítkov**. Zvítězili **husité** pod vedením **Jana Žižky z Trocnova**. Zikmund Lucemburský se nechal v Praze korunovat na **českého krále**. V roce 1421 byl husity svolán sněm do **Čáslavi**. Korunovace **Zikmunda** na českého krále nebyla uznána. Byla ustanovena dočasná **vláda** a za zákon byly přijaty **Čtyři pražské artikuly**. Kvůli stálým neshodám mezi husity se vláda **rozpadla** a v zemi nastala **anarchie**.

Správné řešení

- V roce 1421 svolali husité zemský sněm do Čáslavi.
- Kromě **šlechty** se zúčastnili sněmu i **zástupci měst**.
- **Sněm prohlásil Zikmundovu korunovaci za neplatnou a odmítl jeho nárok na český trůn.**

- Byla ustanovena dočasná vláda, kterou tvořili převážně nižší šlechtici.
- Čtyři pražské artikuly byly prohlášeny za zákon.
- Kvůli neshodám mezi husity se dočasná vláda brzy rozpadla a v zemi vypukla anarchie.

1421 zemský sněm v Čáslavi

Obrázek č. 6

Město Čáslav

**Vysvětli pojem kacíř –
kacířství?**

**Neslučitelný
náboženský názor s
obecnou vírou dané
církve.**

**Vysvětli pojem křižáci –
křížové výpravy?**

**Vojenské výpravy,
které vyhlašoval
papež proti
muslimům, pohanům
či kacířům.**

Zikmund Lucemburský byl otec Václava IV.

Zikmund Lucemburský byl syn Karla IV. a Elišky Pomořanské. Eliška byla čtvrtou ženou Karla IV.

Jan Lucemburský, „král cizinec“, byl strýc Václava IV. a Zikmunda Lucemburského.

Jan Lucemburský byl děda Václava IV. a Zikmunda Lucemburského.

Zikmund byl král uherský a římský.

Zikmund si činil po smrti svého bratra Václava IV. nárok na český trůn.

Jsou tato tvrzení pravdivá?

Obrázová dokumentace

Obrázek č. 1 - AUTOR NEUVEDEN.
*<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licencí Volné dílo na WWW:
<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3a/VaclavIV.jpg>*

Obrázek č. 2 - SILOTO.
*<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f1/Novom%C4%9Bstsk%C3%A1_radnice_v_Praze.JPG*

Obrázek č. 3 - AUTOR NEUVEDEN.
*<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licencí Volné dílo na
WWW:<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e9/Zelivsky1.JPG>*

Obrázek č. 4 - AUTOR NEUVEDEN.
*<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licencí Volné dílo na
WWW:http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a9/Zikmund_Zho%C5%99elecka_radnice.jpg*

Obrázek č. 5 - Jan Vilímek.
*<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licencí Volné dílo na
WWW:http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/05/Jan_Vil%C3%ADmek_-_Jan_%C5%BDi%C5%BEka_z_Trocnova.jpg*

Obrázek č. 6 - BEN SKÁLA.
*<http://cs.wikipedia.org/> [online]. [cit. 27.4.2013]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e4/%C4%8C%C3%A1slavn%C3%A1m%C4%9Bst%C3%AD2012.jpg>*

Válková, V.: *Dějepis 7*, SPN, Praha 2007

Kohoutová, H., Komsová, M.: *Dějepis na dlani*, Rubico, Olomouc 2007

Použitý software: MS Windows 7, MS Office Power Point 2010

Galerie MS Office, [www.office](http://www.office.microsoft.com), Microsoft. com

Autorem materiálu a všech jeho částí, není – li uvedeno jinak, je Bc. Irena Urbanová.

Zdroje

- ❑ 1421 - zemský sněm do Čáslavi (šlechta, zástupci měst).
- ❑ Zikmundova korunovace byla prohlášena za neplatnou.
- ❑ Ustanovena dočasná vláda – nižší šlechtici a měšťané.
- ❑ Zákon – Čtyři pražské artikuly.
- ❑ Neshody mezi husity – rozpad vlády – anarchie v zemi.

Zápis do sešitu